

Handläggare:
Kristina Svärling
08 508 18 080

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2014-03-13

Granskning av gruppbostad inom socialpsykiatri

Rapport från socialnämnden och funktionshinderinspektörerna

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av socialnämndens och funktionshinderinspektörernas granskning av gruppbostad inom socialpsykiatri.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Stadens funktionshinderinspektörer har granskat beslut om insatsen gruppbostad vid Farsta och några andra stadsdelsförvaltningar. Enligt beslut i kommunfullmäktige ska bedömningsinstrumentet DUR (Dokumentation, Utvärdering och Resultat) användas fullt ut inom stadens socialpsykiatri. Granskningen visade att DUR använts i elva ärenden men att handläggningen varierade stort.

Förvaltningen har upprättat en åtgärdsplan för att få en bättre och mer likvärdig kvalitet i utredningarna, bedömningarna och uppföljningarna i dessa ärenden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

Bakgrund

Stadens funktionshinderinspektörer har i uppdrag att granska kvaliteten i biståndsbedömda insatser inom funktionshinderområdet, inklusive socialpsykiatri. Granskningarna belyser såväl myndighetsutövning som utförarverksamhet och bevakar likställigheten över staden.

Den rapport som socialnämnden nu har beslutat skicka till berörda stadsdelsnämnder är den tredje i en serie granskningar av bostad med särskild service för vuxna (gruppboende), den här gången med inriktning på socialpsykiatri. Målgruppen kan definieras som personer med väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter inom viktiga livsområden, där svårigheterna kan komma att bestå under en längre tid. Insatsen bostad med särskild service kan bli aktuell för personer med ett omfattande tillsyns- och stödbehov.

Rapporten i sammanfattning

Ett antal personakter har granskats vid stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista och Skärholmen. Granskningen har gjorts utifrån de kvalitetsområden som Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har tagit fram, och som innebär att insatser

- bygger på respekt för människors självbestämmande och integritet
- utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglas av kontinuitet
- är kunskapsbaserade
- är effektivt utförda
- är tillgängliga och jämlikt fördelade
- är trygga och säkra och präglas av rättssäkerhet i myndighetsutövningen.

Övergripande resultat

Sammanlagt 99 akter granskades vid de olika stadsdelsförvaltningarna. Enligt beslut i kommunfullmäktige ska bedömningsinstrumentet DUR (Dokumentation, Utvärdering och Resultat)

användas i alla ärenden, för att åstadkomma kvalitet och enhetlighet i handläggningen. DUR är en strukturerad och systematisk utredningsmetod som successivt utvidgats till att även omfatta uppföljning av insatsen. Brukarens möjlighet till delaktighet tillvaratas bland annat genom de skattningskalor som ingår i DUR.

DUR fanns som underlag i 82 procent av ärendena. I nästan alla akter fanns aktuella beslut och beställningar. Årlig uppföljning skedde till 75 procent av fallen, i huvudsak genom besök i boendet. Brukarens behov och önskemål om aktivering och kontaktperson uppmärksammades i låg grad.

Fortsatt införande av enhetliga DUR-rutiner är således ett allmänt utvecklingsområde, liksom en tydligare tillämpning av helhetssyn i ärendena så att brukarens egna resurser framkommer tydligare mer i utredningarna. Bashandläggning inklusive social information bör dokumenteras mer så att ärenden går att följa. Uppföljning av mål i beställningen behöver bli tydligare och brukarens synpunkter framgå bättre. En utveckling av samverkansformer pågår i enlighet med lokal överenskommelse mellan staden och Stockholms läns landsting, vilket särskilt gynnar den aktuella målgruppen med omfattande behov.

Resultat från uppföljningen i Farsta

I Farsta hade tolv personer (sju män och fem kvinnor) insats i form av boende vid granskningstillfället. Medelåldern är 52 år, den yngsta är 30 år och två personer är över 60 år.

En DUR-utredning fanns i elva ärenden men handläggningen varierade stort, vilket tyder på att rutinen att använda DUR inte följs fullt ut.

Det framgick att en årlig uppföljning skett i åtta ärenden, i form av besök i boendet. I två fall hade målen för insatsen följts upp. Aktuella journalanteckningar fanns i alla ärenden men endast i hälften gick de att följa utifrån ett brukarperspektiv. Det fanns exempel på brukarens delaktighet liksom noteringar om att den enskilde inte deltog i uppföljningen. Att beslut kommunicerats med brukaren framgick endast i fyra ärenden. Brukarens resurser framkom i fyra ärenden, brukaren som person i hälften av dem.

Av de tolv brukarna hade tre biståndsbedömd sysselsättning och enligt handläggarna besökte flera av dem Emma träfflokal regelbundet och deltog i aktiviteter.

Gott exempel

Ett gemensamt kvalitetsråd hålls två gånger per år med stadsdelsområdets boenden om brukarnas olika aktiviteter.

Funktionshinderinspektörernas synpunkter om Farsta

Beställarenheten behöver utveckla arbetet med DUR genom att underlätta användandet och systematisera DUR-processen. Man behöver även aktualisera och förtydliga beställningar utifrån DUR, vilket förenklar uppföljningsprocessen.

Dokumentationen bör förbättras med tillräckliga och väsentliga uppgifter så att det går att följa alla ärenden. En helhetsbild av brukaren som person, med resurser och intressen, måste framträda tydligare i dokumentationen för att skapa en helhetssyn. Brukarens delaktighet bör utvecklas, bland annat genom att skapa rutiner för att inhämta hens synpunkter i samband med utredning och uppföljning av insats. Rutiner för att kommunicera besluten med brukaren måste skärpas och säkras.

Förvaltningens kommentarer

För att få en bättre och mer likvärdig kvalitet i utredningar, bedömningar och uppföljningar i dessa ärenden har förvaltningen upprättat en åtgärdsplan.

Målet med planen är att ett brukarperspektivet tydligare ska genomsyra handläggningen, vilket ska framgå både i DUR-utredningen och i journalanteckningar. Anteckningarna ska vara kortfattade men ändå uttömmande och det ska gå lätt att följa ett ärendes gång. Enheten kommer att fokusera på att få brukaren mer synlig i möten, utredning och journalanteckningar genom att ställa fler riktade frågor och dokumentera mer noggrant.

Sedan januari i år har beställarenheten gemensamma genomgångar av DUR-rutinen. En gång i kvartalet tar varje handläggare med sig en DUR-utredning till gruppmötet. Man läser varandras utredningar för att sedan ge och få feedback av kollegor och chefer.

Socialförvaltningens specialistfunktion och strateg för socialpsykiatriska frågor är inbjuden till en gemensam diskussion i april 2014 om kvalitet i utredningar och uppföljningar.

Enheten planerar även att bjuda in en extern aktgranskare.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av socialnämndens och funktionshinderinspektörernas granskning av gruppbostad inom socialpsykiatrin.

Bilaga

Socialnämndens och funktionshinderinspektörernas rapport
Granskning av gruppbostad inom socialpsykiatrin